

OPŠTINA BIJELO POLJE
JAVNA USTANOVA "CENTAR ZA PODRŠKU DJECI I
PORODICI" BIJELO POLJE

Plan i program rada za 2025.godinu

Bijelo Polje, decembar 2024. godine

UVOD

Nasilje u porodici je određeni vid ponašanja, jednog od članova porodice, kojim se ugrožava tjelesni integritet, duševno zdravlje, mir i spokoj drugog člana porodice. Ovakvo nasilje predstavlja izrazito štetnu, vrlo raširenu, negativnu društvenu pojavu. Samo postojanje ovog vida nasilja zapaža se od još od nastanka prvih ljudskih grupa u kojima je dolazilo do zasnivanja međuljudskih odnosa koji su funkcionisali po sistemu prava jačeg. Svijest o ovoj društvenoj pojavi počela je da se razvija tek u drugoj polovini 20.vijeka, kada su se politički angažovale prve feministički nastrojene nevladine organizacije u razvijenijim zemljama svijeta. One su prepoznale značaj zaštite u svakom smislu, slabijih članova porodice i počele su da se zalažu da se ova pojava definiše u društvu, samim tim da postane prepoznatljiva i kao takva da bude obavezno sankcionisana. To je jedan dug i mukotrpan proces jer se u mnogim kulturama i vaspitanju od davnina, veličala muška figura u kući, kojoj je kao takvoj bilo sve dozvoljeno, samim tim i nasilje nad partnerkom i djecom. Druga u nizu otežavajućih prepreka je i ta što se nasilje u porodici dugi niz godina smatralo privatnom stvari porodice, koju članovi međusobno treba sami da riješe, i da im se u to ne treba miješati. Porodično nasilje se može definisati i kao zloupotreba moći, povjerenja i zavisnosti u porodičnim odnosima primjenom fizičke i psihičke sile. Porodični zakon precizno definiše članove porodice, ali se nasilje najčešće vrši prema diskriminisanim članovima porodice poput djece, partnerki i starih članova domaćinstva. Od druge polovine 20. vijeka pa sve do danas, bilježi se veliki napredak u podizanju odgovornosti države da se nasilno ponašanje u porodici prepozna i sankcioniše, kao i to da žrtve ili osobe koje vide nasilje, to i prijave. Uprkos ovom napretku, nasilje u porodici je i dalje prisutno u velikom broju. Izloženost članova porodice, naročito žena, koje su lica s najvećim rizikom viktimizacije, svakodnevno je velika. Nasilje u porodici, je najzastupljeniji vid nasilja nad ženama i djecom, kao i najčešći vid nasilja u društvu. Ono dovodi do jasnog kršenja ljudskih prava i osnovnih sloboda članova porodice. Najčešće žrtve nasilja u porodici su žene, što pokazuju izveštaji i navodi nadležnih institucija. Nerijetko su i djeca. Djeca koja trpe nasilje ili odrastaju gledajući nasilje, usvajaju taj model ponašanja i često sami sprovode ili trpe nasilje kada odrastu. Nasilje dakle rađa

nove nasilnike ili nove žrtve. To je još jedan razlog zbog koga je neophodno uložiti dodatne napore u suzbijanju ovog društvenog problema, jer njegovim zanemarivanjem on može dostići neverovatne razmjere, iako je već dugi niz godina situacija u svijetu alarmantna. Pored nasilja nad ženama, nasilje u porodici podrazumijeva da se kao žrtve nađu i drugi članovi porodice poput djece i starih lica. Istorijski posmatrano mogu se zapaziti različite forme iskorišćavanja i zlostavljanja dece, od onih najekstremnijih koji imaju za posledicu smrt deteta pa sve do onih blažih, fizičkih kazni.

Ulaže se veliki napor kako bi se unaprijedila saradnja između institucija koje se bave ovim problemom, i sve se više polemike i govori o njemu javno, kroz debate, tribine i okrugle stolove, a i kroz sve širi medijski prostor koji problem porodičnog nasilja dobija.

1.DJELATNOST I CILJEVI RADA

Djelatnost JU „Centra za podršku djeci i porodici” predstavlja sveobuhvatni servis zaštite žrtava nasilja, utemeljen na holističkom pristupu, u kome se pruža kompleksan servis (socijalizacija, njega, rehabilitacija, slobodne aktivnosti, podrška i savjetovanje itd) i njeguje socijalan model.

JU „Centar za podršku djeci i porodici”, kao ustanova socijalne i dječije zaštite, tokom 2025.godine će obavljati djelatnost u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti, Statutom JU „Centar za podršku djeci i porodici”. Pravilnikom o bližim uslovima za pružanje i korišćenje normativima i minimalnim standardima usluge podrške za život u zajednici. U skladu sa licencom za odrasla i stara lica odnosno odraslo lice sa djetetom. JU „Centar za podršku djeci i porodici”, konstatno će raditi na ostvarivanju svojih ciljeva. Kontinuiranim pružanju usluge koje se planiraju tako da su usmjerene ka osobi, radiće se na unapređenju ostvarivanja ljudskih prava, sa posebnim akcentom na prava žrtava nasilja i njihovih porodica. Centar će nastaviti da pruža usluge u skladu sa Sporazumom o međusobnoj saradnji u oblasti protiv trgovine ljudima.

2.ORGANI UPRAVLJANJA

Organi upravljanja JU „Centar za podršku djeci i porodici ” su: upravni odbor i direktor. Upravni odbor, koji broji tri člana, radiće prema nadležnostima predviđenim Statutom ustanove za 2025.godinu. Rad Upravnog odbora će se odvijati u skladu sa Poslovnikom o radu Upravnog odbora. Direktor će u skladu sa Statutom ustanove obavljati svoje dužnosti, organizovati rad, zastupati i predstavljati rad JU „Centar za podršku djeci i porodici” i starati se o zakonitosti istog.

3.ORGANIZACIJA RADA

3.1.Smještaj za djecu i odrasle – žrtve nasilja

Pružanje usluge psihosocijalne podrške i osnaživanja te pravnog savjetovanja za žrtve porodičnog nasilja jačanju samopoštovanja, samopouzdanja i vjerovanju u lične potencijale i vrijednosti ; ublažavanju osjećaja krivice zbog situacije u kojoj se nalaze korisnici; pronalasku alternativa i opcija za samostalan život po izlasku iz Prihvatne Stanice Centra. Pružanje usluga smještaja, ishrane, brige o zdravlju i higijenskim potrebama korisnika smještaja.

Podrška drugih ljudi sa istim ili sličnim životnim situacijama, daje mogućnost da se problemi sagledaju iz druge perspektive, pa će grupne radionice sa korisnicima kao glavni cilj imati jačanje njihovog samopoštovanja, samopouzdanja, a ujedno i razmjenu iskustva među njima.

Korisnici će učestvovati u različitim kreativnim radionicama u skladu sa njihovim interesovanjima i trenutnim stanjem.Kroz kreativne radionice, korisnici se oslobađaju stresa i negativnih emocija , koje su izazvane novonastalom situacijom. Na smještaju u Prihvatnoj stanici Centra, u većini slučajeva su djeca sa roditeljima, koja su direktno ili indirektno bila izložena nasilju pa je neophodno posebnu pažnju posvetiti radu sa njima.

Individualni rad sa djecom ima za cilj emocionalno distanciranje djece od posljedica pretrpljenog nasilja, podizanja samopouzdanja i izgrađivanje pozitivne slike o sebi, koja je često narušena kod ove djece, kao i rad sa svim psihičkim teškoćama koje proizilaze kao posljedica nasilja u porodici.Zapaženo je da ova djeca imaju slabiju pažnju i koncentraciju, a samim tim i otežano pamćenje, pružće im se pomoć u učenju i savladavanju školskog gradiva.

U zavisnosti od starosti djeteta, određuje se koji je cilj radionice. Ako su u pitanju djeca od 2-4. god.akcenat se stavlja na crtanju, kako bi iskazali ono što riječima ne mogu ili ne znaju, podsticanje razvoja senzornih i perceptivnih aktivnosti,kao i stvaralačko ispitivanje svijeta.Za djecu starosti 5-8. god.namijenjene su radionice koje podstiču razvoj govorničkih sposobnosti, a za starije uzraste organizovati radionice koje su u skladu sa školskim gradivom.

3.2. Program informisanja djece i odraslih žrtava porodičnog nasilja

Informisanje za djecu i odrasle – žrtve porodičnog nasilja

Informisanje će se sprovoditi u prostorijama JU „Centar za podršku djeci i porodici” Ul. Slobode bb. Bijelo Polje.

Usluga informisanja pruža se djeci i odraslim žrtvama porodičnog nasilja koji ne iskazuju potrebu za smještajem jer smatraju da im nije potreban, informisanje će se sprovoditi u individualnom i grupnom obliku i to kroz:

- a) psihološko osnaživanje,
- b) informiranje o pravima iz područja socijalne zaštite
- c) informisanje i upućivanje u prava regulisana pozitivnim zakonskim propisima (Porodični Zakon, Zakon o Svojini pravnim odnosima, Krivični Zakon, Zakon o socijalnoj i dječijoj zaštiti i dr.)

Pravnik-saradnik će informisati individualno svakog korisnika

o mogućnostima postupanja sukladno zakonskim propisima iz navedenih područja.

Podrška drugih ljudi sa istim ili sličnim životnim situacijama, daje mogućnost da se problemi sagledaju iz druge perspektive, pa će grupne radionice sa korisnicima kao glavni cilj imati jačanje njihovog samopoštovanja i samopouzdanja, a ujedno i razmjenu iskustava među njima.

Korisnici će učestvovati u različitim kreativnim radionicama u skladu sa njihovim interesovanjima i trenutnim stanjem. Kroz kreativne radionice, korisnici se oslobađaju stresa i negativnih emocija, koje su izazvane novonastalom situacijom.

3.3. Saradnja sa relevantnim institucijama

Centar ima konstantnu saradnju sa Centrima za socijalni rad, Centar Bezbjednosti Bijelo Polje, Opštom Bolnicom Bijelo Polje, Domom zdravlja Bijelo Polje, Osnovi Sud Bijelo Polje, Opštinom Bijelo Polje, kancelarijom za rodnu ravnopravnost Bijelo Polje, SOS Bijelo Polje i ostalim relevantnim institucijama i organizacijama. U okviru ove aktivnosti planirane su posjete i informisanje stanovništva sa ruralnog područja, RAE populacije, osjetljivih kategorija društva. U saradnji sa vaspitno-obrazovnim ustanovama, i ostalim relevantnim institucijama organizovati radionice i posjete, i na taj način preventivno djelovati i raditi na podizanju svijesti kod učenika i lokalnog stanovništva, kao i ostale aktivnosti u saradnji sa školama i ostalim relevantnim institucijama. Planirane su posjete stručnih radnika organizacijama SOS Nikšić, NU „LEA“ Bar, Sigurna ženska kuća Podgorica, SOS Podgorica i dr. kako bi razmijenili iskustva u radu sa žrtvama nasilja i na taj način razmijenili iskustva i unaprijedili saradnju.

4. Edukacija stručnih radnika

Stručni tim i direktorica će pratiti i posjećivati različite stručne skupove u skladu s objektivnim mogućnostima: seminare, simpozijume, okrugle stolove i tribine, stručne konferencije kao i ciljane edukacije. Uvijek gdje je to prikladno, učestvovati ćemo aktivno u cilju prezentacije metoda i rezultata stručnog rada sa žrtvama porodičnog nasilja koji se sprovodi u svakodnevnom radu u ustanovi. Stručni radnici i saradnici zaposleni u ustanovi, će se edukovati i usavršavati za rad u oblasti socijalne zaštite, konkretno za rad u ustanovi ovog tipa, kroz različite vidove akreditovanih programa i seminara, kako bi što efikasnije pružali usluge korisnicima.

5. Javno informisanje

Održavanje i dalji razvoj web aplikacije u cilju pružanja pomoći i propagiranje aktivne borbe protiv nasilja u porodici. U planu je održavanje Web stranice a kako stranica uvelike doprinosi širenju detaljnih informacija o našoj djelatnosti i vrstama pomoći koje nudimo za žrtve porodičnog nasilja. Iz komunikacije sa korisnicima našeg savjetovišta proizlazi da bi u više od polovine slučajeva dobili prvu informaciju o savjetovanju preko web stranice, facebook i instagram stranice. Drugi izvori su televizijske emisije, Centar za socijalni rad gdje su tražili pomoć i policija. Izrada promotivnih flajera i drugih informativnih materijala (vodiči, publikacije, brošure i sl.). Krenućemo promotivnim aktivnostima kako bi putem flajera koji opisuju sve vrste usluga koje ustanova pruža za zaštitu djece i odraslih žrtava porodičnog nasilja. Na taj način omogućuje se građanima da na javnim mjestima, uzimanjem lifleta, dobiju tačnu informaciju gdje i na koji način mogu dobiti pomoć ako su žrtve porodičnog nasilja.

6. Plan apliciranja na Projektima i programima

U 2025. godini. Centar će aplicirati na više projekata i programa. Kako na Međunarodnom nivou tako i na lokalnom nivou. Bazično smo orijentisani na saznanja o objavljenim pozivima pratit ćemo preko interneta, a moguća prijava može biti samostalna ili uz projektne partnere sa kojima možemo ostvariti uspješnu suradnju u zavisnosti od toga kako određeni pozivi budu definisani.

ZAKLJUČAK

Život bez nasilja pravo je svakog pojedinca u društvu, a nasilno ponašanje odgovornost je svakog pojedinca koji pribjegava takvom neprihvatljivom ponašanju u porodici.

To nisu i ne smiju biti bez sadržaja niti izjave bez podloge u stvarnoj društvenoj svijesti! Stoga je na putu do postizanja tog cilja potrebno pružiti različite oblike pomoći i podrške u savladavanju svih koraka potrebnih za kvalitetan i konačan izlazak iz kruga nasilja. Smještajni kapaciteti za žrtve porodičnog nasilja u gradu kao što je Bijelo Polje zaista su neophodni, a uz njih neophodna je i dobra umreženost svih subjekata koji prema protokolu o postupanju u slučajevima nasilja u porodici, trebaju zajedno djelovati. Naime, žrtvi porodičnog nasilja vrlo je važno dati pravovremenu i tačnu informaciju, ali i biti dosljedan i učinkovit koristeći sve mogućnosti u sistemu pravne, socijalne i psihološke zaštite.

Sve realizovane i planirane aktivnosti Centra su opredijeljene za društvenu brigu, za porodicu i zaštitu najvećeg interesa svih korisnika Centra. Pojaćaćemo saradnju sa institucijama kako na lokalnom tako i na nacionalnom nivou.

JU, „Centar za podršku djeci i porodici“ će u skladu sa zakonom trošiti finansijska sredstva u 2025. godini a sve u cilju poboljšanja uslova rada i u skladu sa uslovima utvrđenim u Statutu JU, „Centar za podršku djeci i porodici“.

Broj:02-077/24-392

U Bijelom Polju, 05.12.2024. godine

DIREKTORICA

DŽENITA SULJEVIĆ
